

คำวินิจฉัยของ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๕/๒๕๕๖

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังมหาชน

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง (นายธีรศักดิ์ วรรณสุต) ในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้ยื่นคำร้องโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังมหาชน เนื่องจากพรรคพลังมหาชน จงใจฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และ มาตรา ๒๖

ข้อเท็จจริงตามคำร้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. พรรคพลังมหาชนได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า กรรมการบริหารพรรคขอลาออก จากตำแหน่ง ๓ คน พรรคพลังมหาชนจึงได้จัดประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๕๒ ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เพื่อเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรค โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๑๘ คน

๒. นายสุวิทย์ ธนาปกิจ เภรัญญิกพรรคพลังมหาชน ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชนตามข้อ ๑ มีสมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุมประมาณ ๕๕ คน ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรค

๓. นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคที่ขอลาออก จากตำแหน่งตามข้อ ๑ ส่วนกรณีการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรคตามมติ ที่ประชุมใหญ่เพื่อความชัดเจน นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงใช้อำนาจตามมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและสุ่มเรียก บุคคลที่มีรายชื่อเข้าร่วมประชุมใหญ่ตั้งแต่ลำดับที่ ๖๐ ขึ้นไป มาสอบปากคำ ปรากฏว่ามีผู้เข้าร่วม ประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชนไม่ครบองค์ประชุม ซึ่งตามข้อบังคับพรรคพลังมหาชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๖๕ และข้อ ๗๐ กำหนดว่า การประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน จึงเป็นองค์ประชุม สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบผู้เข้าร่วมประชุมแล้วอย่างมากที่สุด มีผู้เข้าร่วมประชุม พรรคเพียง ๕๓ คน ไม่ครบ ๑๐๐ คน ที่ประชุมใหญ่จึงมีมติให้เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการ

บริหารพรรคไม่ได้ตามข้อบังคับพรรคพลังมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรคตามมติที่ประชุมใหญ่ ดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเกี่ยวกับการเข้าร่วมประชุมใหญ่ของสมาชิกพรรคพลังมหาชน พบว่าผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๒ คน ให้ถ้อยคำยืนยันว่าไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคและไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรค และอีก ๕ คน ที่ยืนยันว่าเป็นสมาชิกพรรคแต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรค แสดงว่าพรรคพลังมหาชนมีเจตนาปกปิดข้อเท็จจริง จึงเป็นการจงใจฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นอกจากนี้ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ร้องทุกข์กล่าวโทษหัวหน้าพรรคพลังมหาชนในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ ด้วย

นายนิรันดร์ วีระธำรงค์ หัวหน้าพรรคพลังมหาชน ได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ กรณีนายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังมหาชน เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ดังนี้

๑. การจัดประชุมใหญ่ของพรรคพลังมหาชน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เพื่อเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคแทนตำแหน่งที่ว่าง เนื่องจากมีกรรมการบริหารลาออก ได้จัดขึ้นที่ห้องอาหารภายในโรงแรมรัตนโกสินทร์ ถนนราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร เป็นการประชุมอย่างเปิดเผยต่อสาธารณชนโดยพรรคได้เชิญสื่อมวลชนเข้าร่วมสังเกตการณ์ด้วย

๒. การประชุมใหญ่เริ่มเวลา ๑๑.๐๐ น. เมื่อเจ้าหน้าที่พรรคแจ้งว่ามีสมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุมประมาณ ๑๒๐ คน ซึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคผู้จัดการประชุมใหญ่เชื่อโดยสุจริตว่า ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมดเป็นสมาชิกของพรรค เพราะหากไม่ใช่สมาชิกพรรคจะเสียเวลาเข้าร่วมประชุมทำไม และพรรคไม่ได้ขอตรวจบัตรสมาชิกพรรคและบัตรประจำตัวประชาชนของสมาชิกพรรคแต่อย่างใด เพราะจะกลายเป็นว่าพรรคไม่ให้เกียรติสมาชิก จึงให้ผู้เข้าร่วมประชุมลงลายมือชื่อไว้เพื่อเป็นหลักฐานเท่านั้น พรรคจึงไม่อาจทราบได้ว่ารายชื่อและลายมือชื่อของผู้เข้าร่วมประชุมนั้นถูกต้องมากน้อยเพียงใด ซึ่งพรรคได้ถือปฏิบัติเช่นนี้ทุกครั้งในการประชุมใหญ่ของพรรคตั้งแต่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคพลังมหาชน เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๑

๓. ก่อนการประชุมจะเริ่มขึ้น นายสุวิทย์ ธนาปกิจ เற்றுญติกพรรค ได้เสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ขอให้นางสุคนธ์วรรณ ทับทิมเทศ สมาชิกพรรค ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคที่ว่างอยู่

ซึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคได้ปฏิเสธ เนื่องจากนางสุคนธ์วรรณ ฯ ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่พรรคจัดขึ้นมาก่อน นายสุวิทย์ ฯ ไม่พอใจจึงออกจากห้องประชุมไปก่อนที่จะมีการเปิดการประชุม

๔. พรรคมีเจตนารมณ์อย่างแน่วแน่ที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและประชาชนทั่วไป การประชุมใหญ่ของพรรคพลังมหาชน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ พรรคเชื่อมั่นโดยสุจริตว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามข้อบังคับพรรคและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ซึ่งหากพรรคทราบมาก่อนว่ามีบุคคลอื่นที่มีใช้สมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุมด้วย พรรคก็คงจะไม่จัดส่งให้นายทะเบียน ฯ พิจารณา เพราะทราบว่า การกระทำได้ดังกล่าวจะมีผลทำให้พรรคถูกยุบเลิกและหากมีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ไม่ครบองค์ประชุมจริงก็ไม่มีผลเป็นไฉนใด ๆ ที่พรรคจะต้องปลอมแปลงรายชื่อและลายมือชื่อผู้เข้าประชุมเพื่อให้ครบองค์ประชุม เพราะพรรคสามารถเลื่อนการประชุมออกไป และความเสียหายที่พรรคจะได้รับคือโรงแยมน้ำเงินค่าประกันจำนวน ๑,๐๐๐ บาท เท่านั้น

๕. กรณีของนายสุวิทย์ ฯ ได้แจ้งยืนยันต่อเจ้าหน้าที่ของนายทะเบียนว่า ตามที่ได้ร้องคัดค้านว่า องค์ประชุมใหญ่พรรคไม่ครบเนื่องจากเข้าใจคลาดเคลื่อน เพราะเมื่อถึงเวลาประชุมมีสมาชิกร่วมประชุมเพียง ๕๕ คน ซึ่งเห็นว่าไม่ครบองค์ประชุมจึงเดินทางกลับ ภายหลังได้ทราบว่า มีสมาชิกพรรคมาร่วมประชุมเกินกว่าหนึ่งร้อยคนครบองค์ประชุม

๖. นายทะเบียน ฯ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพรรคและดำเนินการทางกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมกับพรรค โดยเฉพาะการสอบถามกรรมการบริหารพรรคจำนวน ๘ คน รวมทั้งนายสุวิทย์ ฯ ผู้ร้องคัดค้านทุกคน ให้ถ้อยคำตรงกันว่า ได้เข้าร่วมประชุมและมีผู้เข้าร่วมประชุมครบองค์ประชุม แต่นายทะเบียนยังไม่ยอมยุติเรื่องกลับส่งเรื่องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดท้องที่ที่บุคคลผู้มีรายชื่อเข้าร่วมประชุม จนบุคคลบางคนที่เคยให้ถ้อยคำว่าเป็นสมาชิกพรรคและได้เข้าร่วมประชุมใหญ่จริงต่อเจ้าหน้าที่นายทะเบียน เช่น นายอ่อน อำนวย นางหนูเอื้อ คำปัญญา นางสุคนธ์ กิติพันธ์ และนายเสาร์ สุผา เกิดความหวาดกลัวจนต้องกลับคำให้การว่าไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคในครั้งดังกล่าว สำหรับบุคคลที่มีรายชื่อและลงลายมือชื่อเข้าร่วมประชุม ซึ่งเจ้าหน้าที่ของนายทะเบียน ฯ ระบุผลการสอบสวนว่าไม่ได้เข้าร่วมประชุมบ้าง ไม่ได้เป็นสมาชิกบ้างนั้น อาจเป็นไปได้ว่าเกิดจากการจัดฉากของนายสุวิทย์ ฯ ผู้คัดค้าน ซึ่งให้บุคคลใดก็ได้มาลงลายมือชื่อเข้าประชุมโดยใช้ชื่อของบุคคลดังกล่าว ซึ่งนายทะเบียน ฯ ได้ยอมรับว่า แม้จะพยายามสอบสวนเพื่อเอาผิดกับพรรคให้ได้โดยใช้เวลากว่า ๒ ปี ได้ผลสรุปว่า ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรคเพียง ๕๓ คน ไม่ครบ ๑๐๐ คน ขาดองค์ประชุมไปเพียง ๗ คน

๗. การที่ผู้ร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังมหาชน ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพราะไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวนั้น ผู้ร้องจะต้องดำเนินการ ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ซึ่งกำหนดว่าเมื่อปรากฏต่อนายทะเบียน ฯ ว่า พรรคการเมืองใดมี เหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ให้นายทะเบียน ฯ ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน ฯ ซึ่งในคำร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยของผู้ร้องไม่ได้ ระบุเกี่ยวกับวัน เดือน ปี ซึ่งผู้ร้องมอบหมายให้ทำการสอบสวนหรือพิจารณาเรื่องดำเนินการแล้วเสร็จ ในแต่ละครั้งแต่ละเหตุการณ์อาจเป็นไปได้ว่า ผู้ร้องปกปิดวัน เดือน ปี ที่ความปรากฏต่อผู้ร้อง เนื่องจาก ผู้ร้องสอบสวนนานเกินกว่า ๑๕ วัน ที่กฎหมายกำหนด เป็นเหตุให้การยื่นคำร้องเป็นโมฆะได้

พรรคพลังมหาชนจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ ยกคำร้องให้ยุบพรรคพลังมหาชน

นายทะเบียนพรรคการเมืองให้ข้อมูลเพิ่มเติมกับศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ได้แย้งคำชี้แจงของหัวหน้าพรรคพลังมหาชนในส่วนที่เกี่ยวกับการประชุมใหญ่ของพรรคพลังมหาชน ดังนี้

๑. การจัดประชุมใหญ่ของพรรคพลังมหาชนโดยไม่ตรวจสอบบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคและ บัตรประจำตัวประชาชนของสมาชิกพรรค และพรรคถือปฏิบัติทุกครั้งที่การประชุมใหญ่พรรคนั้น คำชี้แจงดังกล่าวไม่สอดคล้องกับที่พรรคพลังมหาชนได้เคยยืนยันกับนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ผู้ที่ ปรากฏในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่เป็นองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรคพลังมหาชนมีจำนวน ๑๐๕ คน ตามคำชี้แจงของพรรคพลังมหาชน ดังนั้น คณะกรรมการบริหารพรรคพลังมหาชนจะปฏิเสธ เพื่อไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายไม่ได้

๒. การตรวจสอบบุคคลที่ปรากฏชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ตั้งแต่ลำดับที่ ๖๐ เป็นต้นไป คณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียนพรรคการเมืองมีข้อสังเกตว่าลายมือชื่อ คล้ายกันมากเหมือนเป็นลายมือชื่อของคนคนเดียวกัน จึงมีการตรวจสอบในรายละเอียด มิได้ดำเนินการ เพราะเกิดทัศนคติไม่ดีต่อพรรคพลังมหาชนแต่ประการใด ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ดำเนินการกับทุกพรรคการเมืองอย่างเท่าเทียมกันโดยเฉพาะการตรวจสอบข้อเท็จจริง เช่นกรณี พรรคประชากรรัฐที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งยุบพรรคไปแล้ว

นายนิรันดร์ วีระธำรงค์ หัวหน้าพรรคพลังมหาชน ได้ยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติมต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕ สรุปเฉพาะกรณี นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคพลังมหาชน ดังนี้

๑. การจัดประชุมใหญ่ของพรรคพลังมหาชน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เป็นการประชุมใหญ่โดยสุจริตและถูกต้องตามข้อบังคับพรรค การที่พรรคพลังมหาชนได้ยืนยันกับนายทะเบียนพรรคการเมืองว่ามีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ ๑๐๕ คน ครอบงำประชุม เพราะพรรคได้ตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมกับทะเบียนสมาชิกพรรคพลังมหาชนแล้วพบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมมีรายชื่อเป็นสมาชิกของพรรคพลังมหาชน จำนวน ๑๐๕ คน จึงได้ยืนยันไป

๒. การตรวจสอบพรรคพลังมหาชน เนื่องจากมือคดและไม่เท่าเทียมกันกับการตรวจสอบพรรคการเมืองอื่น ๆ จึงเป็นการเลือกปฏิบัติและละเว้นการปฏิบัติของนายทะเบียนพรรคการเมือง

๓. กรณีปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๔ เมื่อนับถึงวันที่ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ (วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๔) จะเป็นเวลา ๒๔ วัน และถ้านับถึงวันที่ศาลรัฐธรรมนูญรับเรื่องไว้พิจารณาตามที่ผู้ร้องนับอายุความ (วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔) จะเป็นเวลา ๓๑ วัน ซึ่งขาดอายุความเกินกว่า ๑๕ วัน ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

นายทะเบียนพรรคการเมืองให้ข้อมูลเพิ่มเติมกับศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๕ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการขอให้มีการยุบพรรคพลังมหาชน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการดำเนินกิจการของพรรคพลังมหาชนด้วยความรอบคอบและนำความเห็นเข้าพิจารณาในคณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาข้อเท็จจริงว่า การกระทำของพรรคพลังมหาชนเป็นเหตุให้ยุบพรรคพลังมหาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) หรือไม่ อย่างไร ซึ่งต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการดำเนินงาน และในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๔ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองเพื่อขอให้มีการยุบพรรคพลังมหาชน ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นชอบและลงนามในคำร้องกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญในวันเดียวกัน และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนำส่งศาลรัฐธรรมนูญ ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ ภายหลังจากที่นายทะเบียนลงนามในคำร้อง ๗ วัน

การเลิกหรือยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติไว้ คือ

มาตรา ๖๕ “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๒๕ “เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองแล้ว การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ ให้พรรคการเมืองกระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

- (๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง
- (๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมือง เภรัณยูฑิพรรคการเมือง โฆษกพรรคการเมืองและกรรมการบริหารอื่น
- (๔) การอื่นตามที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

มาตรา ๒๖ “ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง

ในระหว่างที่พรรคการเมืองใดดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตามมาตรา ๒๕ ให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองนั้นประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง”

เมื่อพิจารณาคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง คำชี้แจงของหัวหน้าพรรคพลั้งมหาชน ผู้ถูกร้อง และบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเลิกหรือยุบพรรคการเมืองแล้วเห็นว่า ข้อโต้แย้งเรื่องนายทะเบียนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖๕ วรรคสอง ที่บัญญัติให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน ประเด็นนี้ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการดำเนินกิจการของพรรคพลังมหาชนและได้นำเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ เพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังมหาชน ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นชอบและลงนามในคำร้องกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญในวันเดียวกัน และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนำส่งศาลรัฐธรรมนูญในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ภายหลังจากที่นายทะเบียนลงนามในคำร้อง ๗ วัน ดังนั้นการดำเนินงานของนายทะเบียนจึงเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

สำหรับการประชุมใหญ่ของพรรคพลังมหาชน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เพื่อเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรคดังกล่าว ผลการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยละเอียด โดยเฉพาะการสอบถามผู้ที่มีรายชื่อเข้าร่วมประชุมใหญ่ จำนวน ๑๖ คน ทุกคนให้ถ้อยคำยืนยันว่าไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ซึ่งพรรคพลังมหาชนโต้แย้งว่ารายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมที่นายทะเบียนสอบถามบางคนให้ถ้อยคำกับพนักงานสอบสวนเพราะเกิดความหวาดกลัวจนต้องกลับคำให้การที่เคยให้ไว้กับนายทะเบียนและเหตุผลที่พรรคมิได้ตรวจบัตรสมาชิกและบัตรประจำตัวประชาชนของผู้เข้าร่วมประชุม เพราะจะเป็นการไม่ให้เกียรติสมาชิก รวมทั้งสาเหตุที่องค์ประชุมไม่ครบเป็นเพราะการจัดฉากของนายสุวิทย์ ธนาปกิจ เภรัญญิกพรรคพลังมหาชนที่แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าการประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชนมีสมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุม ๕๕ คน ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรค เมื่อพิจารณาผลการสอบสวนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและข้อโต้แย้งของพรรคพลังมหาชนแล้ว เห็นว่าข้อโต้แย้งของพรรคพลังมหาชนในเรื่องการจัดประชุมใหญ่เป็นเหตุผลที่มีน้ำหนักน้อยกว่าผลการตรวจสอบของนายทะเบียน ซึ่งมีการสอบถามผู้ที่มีรายชื่อเข้าร่วมประชุมโดยตรงและทราบว่ามีสมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุมใหญ่ไม่ครบ ๑๐๐ คน ตามข้อบังคับพรรคและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า การประชุมใหญ่ของพรรคพลังมหาชน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ มีสมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรคพลังมหาชน เป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๖ และเมื่อพรรคพลังมหาชนแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรค ซึ่งต้องกระทำโดยที่ประชุมใหญ่พรรค เมื่อองค์ประชุมไม่ครบตามข้อบังคับพรรค

คือได้ว่า เป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคพลังมหาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคพลังมหาชน

นายสุธี สุทธิสมบุรณ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ